

Dnr 20KS22
2020-04-02

Malin Björklund
Malin.bjorklund@gavle.se

Fördelning disponibla medel för stiftelser med förutbestämda ändamål

Sju av de stiftelser som Gävle kommun förvaltar har ett förutbestämt ändamål enligt urkunden. Det innebär att det i urkunden är bestämt vilken eller vilka organisationer som ska få ta del av stiftelsens pengar. Några ansökningar kommer därför inte in i dessa stiftelser, pengarna betalas ut till de förutbestämda ändamålen så snart de disponibla medlen blir kända.

De stiftelser som har förutbestämda ändamål är:

Stiftelsen Brännerifonden

År 1845 lades Bränneriverkets rörelse ned och verket med dess tillhörigheter såldes. Den 15 oktober 1849 beslöt stadens societeter och föreningar samt övriga invånare å allmän rådstuga att bränneriverkets behållna tillgångar skulle förvaltas av en särskild å allmän rådstuga, att räntan å 80 000 kronor av dessa tillgångar varje år skulle överlämnas till Gävle stads fattigvårdsstyrelse såsom bidrag till kostnaderna för stadens fattigvård. Idag går hela fondens avkastning till:

- Fattigvården, numera Socialnämnden.

Stiftelsen Societeternas anslag

Till fattigvårdens understöd

En av stadens fem societeter lämnade år 1820 Gävle stad ett lån på 16 666 riksdaler 32 skillingar banko mot sex procents årlig ränta med skyldighet för staden att utbetala denna ränta "till fattigvårdens understöd". Detta "lån" torde vara att betrakta som en ren donation.

- Avkastningen överförs till Socialnämnden.

Stiftelsen August Normans understödsfond

Den 27 april 1917 donerade Augusta och Josef Norman 45 000 kronor för att uppfylla deras broder August Normans önskan om att bilda en fond under namnet August Normans understödsfond. Fonden skulle stå under Drätselkammaren i Gefle vård och förvaltning. Den årliga avkastningen ska disponeras på följande sätt:

- Räntan av 30 000 kronor (84%) ska användas till förmån för filantropiska (välgörande) inrättningar i Gävle.
- Räntan av 15 000 kronor (16%) ska användas till Kyrkorådet i Gefle Heliga Trefaldighets församling. De ska använda 2/3 av räntebeloppet till uppehållande av kyrkans diakoniss-verksamhet för frivillig själavård och återstående 1/3 av räntan till främjande av Gefle Seaman´s Mission.

Stiftelsen Carl Johan och Axel Lennstrands fond

Fabrikören Carl Johan Lennstrand avled 21 juli 1917 och hans son, grosshandlaren Axel Lennstrand, avled 31 januari 1946. De båda hade upprättat ett testamente med en fond där:

- Avkastning på 25 000 kronor (23%) ska överlämnas till barnavårdsnämnden och användas till understöd åt nyblivna ogifta mödrar, vilka befinner sig i "behövande omständigheter utan att dock vara föremål för fattigvård".
- Avkastning på 20 000 kronor (19%) ska överlämnas till Frälsningsarméns slumverksamhet.
- Avkastning på 5 000 kronor (5%) ska ställas till styrelsemannen för sjukhuset att tilldelas fattiga sjuka såsom understöd och hjälp under den tid de är inlagda på sjukhuset, även som för andra hand användas som en första hjälp vid deras hemgång från sjukhuset.
- Avkastning på 10 000 kronor (9%) ska användas till anordnande av friluftskonserter i Gävle, företrädesvis i Rådhusplanaden. (sökbart för medborgare)
- Avkastning på 48 000 (44%) kronor ska disponeras av kommunstyrelsen att användas till välgörande ändamål, dock ej sådant som kan på något sätt ha karaktären av "fattigvård" (sökbart för medborgare).

44% av disponibla medel per år användas till välgörande ändamål, dock ej sådant som på något sätt kan ha karaktären av "fattigvård". Övriga 56% ska användas till mottagare bestämda i urkunden.

Stiftelsen Tekla och Majken Lindgrens fond

Tekla Lindgren föddes 28 mars 1861 och arbetade större delen av sitt liv som lärarinna. Hennes syster, Majken Lindgren, föddes 30 januari 1863. Hon arbetade bland annat som linnesömmerska och hos firman Sjöströms fabriks bod. 1942 upprättade de ett testamente och donerade 5 000 kronor till en fond med namn Tekla och Majken Lindgrens fond. Avkastningen ska gå till:

- Jonas Selggrens sanatorium till patienternas bästa, idag lungkliniken på Gävle sjukhus.
- Jonas Selggrens sanatorium var den tidens tuberkulosanstalt. 1975 fick länssjukhuset en lunglinik och sanatoriet tömdes. Året efter öppnade de ombyggda lokalerna som äldreboende under namnet Selggrensgården.

Stiftelsen Lotten Westergrens barnhemsfond

Lotten Westergren har i sitt testamente den 12 mars 1935 donerat 10 000 kronor. Avkastningen ska årligen delas ut till:

- Frälsningsarméns barnkoloni och barnhem eller dylik anstalt (under förutsättning att Frälsningsarmén fortfarande har barnhem efter Lotten Westergrens död).

Stiftelsen John Rettigs resestipendiefond

John Rettig föddes i Gävle den 18 augusti 1847 och var bland annat Gävle stadsfullmäktiges ordförande. Han var gift med Antonie Rettig. Hon donerade 150 000 kronor och upprättade en resestipendiefond under sin döde makes namn. Avkastningen ska användas till:

- Utrikes resestipendium till lämpligt belopp tilldelas skötsamma och intresserade unga män, tillhörande Gävle stad, som i främmande land vill utbilda sig inom handel och industri.
- Resestipendierna ska tilldelas genom Handelskammaren.

Utdelningen kommer att ske enligt nedan:

Stiftelser	Summa att dela ut	Fördelat enligt nedan
Brännerifonden	35 741	Allt till välfärd
Societeternas anslag	7 088	Allt till välfärd
August Normans understödsfond	25 186	Välfärd 21 156 kr Heliga Tref. Diakoni 2 686 kr Gefle Seaman´s Mission 1 343 kr
Cj o Axel Lennstrands fond	43 333	Välfärd 9 967 kr Frälsningsarmén 8 233 kr Gävle sjukhus 2 167 kr Friluftskonserter 3 900 kr Sökbart 19 067 kr
Tekla och Majken Lindgren	2 240	Allt till Gävle sjukhus lungavdelningen
Lotten Westergrens barnhemsfond	2 741	Allt till Frälsningsarmén
John Rettigs resestipendiefond	78 143	Allt till Handelskammaren

Nytt för stiftelsehanteringen i år är att alla ansökningar kommer in digitalt via e-tjänst som de sökande hittar antingen på www.gavle.se/fonder eller på nya fonsidan på Ankaret (gemensamt, fonder). En stor del av arbetet med att digitalisera och centralisera stiftelsehanteringen har genomförts och idag administreras och handläggs alla kommunstyrelsens stiftelser och alla skolstiftelser av Malin Björklund på SG-ekonomi. Arbetet med stiftelserna för Välfärd och Livsmiljö pågår.

Malin Björklund
Ekonomiassistent / fondhandläggare, SG-ekonomi